

Františkovo slovo

č.151

O identitě Boha

O útěše

Neutíkat se k umělým jistotám, ale dosvědčovat rozhodnost evangelia

Milované děti – jistota naděje

Papež: Na počátku korupce stojí omrzelost z transcendence

O pokladu a hliněných nádobách

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

O identitě Boha

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Biblická čtení této neděle - slavnosti Nejsvětější Trojice - nám pomáhají vstoupit do tajemství Boží identity. Druhé čtení podává slova svatého Pavla, jimiž zdraví Korintskou obec: „Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství Ducha svatého s vámi se všemi!“ (2 Kor 13,13). Toto apoštolovo „požehnání“ je plodem jeho osobního prožitku Boží lásky, kterou zmrtvýchvstalý Kristus zjevil, proměnil mu život a podnítil jej, aby přinášel evangelium národům. Počínaje tímto prožitkem milosti, může Pavel vybízet křesťany: „Žijte radostně, zdokonalujte se, buďte přístupní napomínání... žijte v pokoji“ (v.11). Křesťanská obec může přes všechna svoje omezení být odleskem společenství, dobra a krásy Trojice. Je to však nezbytně spojeno se zkušeností Božího milosrdenství a odpuštění, jak dosvědčuje svatý Pavel.

A to se stalo Hebrejům během exodu. Když lid porušil smlouvu, Bůh se v oblaku ukázal Mojžíšovi, aby tuto smlouvu obnovil, pronesl svoje jméno a vyjádřil jeho význam. Říká: „Hospodin, Bůh milosrdný a milostivý, shovívavý, velmi laskavý a věrný“ (Ex 34,6). Toto jméno znamená, že Bůh není vzdálený a do sebe uzavřený, nýbrž je Životem, který se chce sdílet, je otevřeností, je láskou, která člověka vysvobozuje z nevěrnosti. Bůh je „milosrdný“, „shovívavý“ a „milostivý“, protože se nám dává, aby zaplnil naše meze a nedostatky, odpustil naše pochybení a přivedl nás opět na cestu spravedlnosti a pravdy. Toto Boží zjevení se naplnilo v Novém zákoně Kristovým slovem a Jeho spasitelským posláním. Ježíš nám ukázal tvář Boha, Jediného ve svojí podstatě a Trojího ve svých osobách. Bůh je cele a pouze Láska v jediném subsistujícím vztahu, který všechno tvoří, vykupuje a posvěcuje: Otec i Syn i Duch svatý.

Dnešní evangelium „uvádí na scénu“ Nikodéma, který, ač zaujímal důležité postavení v náboženské a občanské obci svojí doby, nepřestal hledat Boha. Nemyslel si: už jsem ho našel. Nepřestával Boha hledat. A nyní zaznamenal v Ježíšově hlasu Jeho ozvěnu. Při noční rozmluvě s Nazaretským Nikodém konečně pochopí, že už je hledán a očekáván Bohem, který jej má osobně rád. Bůh nás vždycky hledá předem, očekává nás předem a předem nás má rád. Je jako mandloňový květ, jak říká prorok: „Kvete jako první“ (srov. Jer 1,11-12). Ježíš mu totiž říká: „Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (Jan 3,16). Co je to ten věčný život? Nezměrná a nezištná láska Otce, kterou Ježíš prokázal na kříži, když obětoval svůj život za naši spásu. A tato láska působením Ducha svatého ozářila novým světlem zemi a každé lidské srdce, které ji přijímá; světlem, které vyjevuje temná zákoutí, zatvrzelost, jež nám brání přinášet dobré plody lásky a milosrdenství.

Panna Maria ať nám pomáhá vstupovat stále více a cele do trojičního společenství, abychom žili a dosvědčovali lásku, která dává smysl naší existenci.

Kázání z Domu sv. Marty

12.6.2017

O útěše

Vatikán. Útěcha je dar od Boha a služba druhým, nikdo nemůže autonomně těšit sám sebe, protože by skončil shlížením se v zrcadle – kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Útěchu může prožít jen otevřené srdce, tedy srdce chudých v duchu a nikoli uzavřené srdce nespravedlivých.

Petrův nástupce si vzal podnět z prvního liturgického čtení (2 Kor 2,1-7), kde sv. Pavel na několika řádcích používá celkem sedmkrát slovo útěcha. Soustředil se pak na charakteristické znaky útěchy, jak ji popisuje apoštol národům.

„Zkušenost útěchy je duchovní prožitek, který ke své plnosti vždycky potřebuje druhého. Nikdo nemůže utěšit sebe sama, nikdo. A kdo se o to snaží, skončí tím, že se shlíží v zrcadle, líčí se a ukazuje. Utěšuje se věcmi, které mu nedovolují růst. Dýchá narcistní vzduch sebeztažnosti. Taková útěcha je fiktivní a nedává růst. Není to útěcha, protože je zamčená a postrádá tento vztah k druhému.“

V evangeliu – pokračoval papež - se vyskytují takoví lidé, kteří jsou plně soběstační, např. boháč, který žil od hostiny k hostině a myslel si, že se mu dostává útěchy. Anebo onen farizej, který se modlí v chrámu a děkuje Bohu, že není jako druzí. Tento příklad je možná nejvýstižnější. Onen farizej se totiž shlížel v zrcadle, prohlížel si svoji duši nalíčenou ideologiemi a děkoval Pánu. Ježíš varuje před tímto životním postojem, kterým nelze dosáhnout plnosti, ale nanejvýš domýšlivosti a samolibosti.

Aby byla útěcha pravá, musí být od druhého. Dostává se jako dar především od Boha. Pravá útěcha potom dozrává a obrací se k druhým. Útěcha je přechodný stav od obdrženého daru k darovanému daru.

„Pravá útěcha se vztahuje k druhému dvojitým způsobem. Je darem a službou. Přijímám útěchu od Pána jako dar, protože jsem v nouzi. Aby se mi dostalo útěchy, musím uznat, že jsem v nouzi. Jedině tak přijde Pán, utěší nás a pošle nás, abychom těšili druhé. Není snadné mít srdce otevřené daru a prokazovat službu. Teprve toto dvojí však umožňuje útěchu.“

K tomu je třeba mít otevřené, tedy šťastné či blažené srdce, jak to podává dnešní evangelium (Mk 5,1-12) o blahoslavenstvích.

„Srdce se otevírá postojem chudoby, chudoby v duchu. Ti kdo dovedou plakat; ti, kdo jsou tichého a mírného srdce, hladovějí po spravedlnosti a zasazují se o spravedlnost, milosrdní, kteří jsou vůči druhým shovívaví; ti, kdo jsou čistého srdce, tvůrci pokoje, a pronásledovaní pro spravedlnost, pro lásku ke spravedlnosti – ti mají srdce otevřené. Pán k nim přichází s darem útěchy a posílá je, aby těšili druhé.“

Zatímco ti, kdo se považují za bohaté duchem, tedy za soběstačné – pokračoval papež; ti, kdo nepotřebují plakat, protože se pokládají za spravedlivé; násilníci, kteří nevědí, co je mírnost; nespravedliví, kteří páchají nespravedlnost; ti, kdo jsou nemilosrdní a nikdy neodpouštějí, protože sami netouží po odpuštění; ti, kdo jsou nečistého srdce, strůjci válek a ti, kdo nejsou nikdy kritizováni či pronásledováni kvůli tomu, že se zasazují o spravedlnost, protože je nezajímá nespravedlnost páchaná na druhých – ti všichni mají uzavřené srdce a nejsou šťastní, protože k nim nemůže vstoupit dar útěchy, aby jej dávali druhým.

„Jaké je naše srdce? – ptal se v závěru papež František. Je otevřené a schopné prosit o dar útěchy a darovat ji pak jako Pánův dar druhým? Pán se nás neustále snaží těšit. Jenom je třeba, aby brána srdce byla alespoň trošičku pootevřena, a On už pak dokáže vstoupit.“

Kázání z Domu sv. Marty

13.6.2017

Neutíkat se k umělým jistotám, ale dosvědčovat rozhodnost evangelia

Vatikán. Být světlem a solí pro druhé a svým životem velebit Boha – kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty za účasti devíti kardinálů, členů zvláštní rady pro reformu římské kurie. Jádrem homilie bylo dnešní evangelium (Mt 5,13-16) a Petrův nástupce varoval před hledáním „umělých jistot“.

Poukázal na „rozhodnost“ radostné zvěsti, která není něco mezi „ano“ a „ne“. Hledat něco takového by znamenalo utíkat se do „umělé jistoty“, jakou poskytuje například kazuistika. V druhém listu Korintánům (2 Kor 1,18-22) sv. Pavel totiž říká, že Ježíš »nebyl zároveň „ano“ i „ne“, ale u něho je pouze „ano“« (v.19). „Ježíš – dodal papež František – je naplněním všech příslibů a proto je plností.“

„V Ježíši není nějaké »ne«, vždycky »ano« k Boží slávě. A také my máme účast na tomto Ježíšově »ano«, protože nás posvětil, vtiskl nám pečeť a dal Ducha jako záruku. Máme účast, protože jsme posvěceni, máme pečeť a v rukou jistotu záruky Ducha. Duch nás přivede k definitivnímu »ano« a také k naší plnosti. Tentýž Duch nám pomáhá stát se světlem a solí, to znamená, že nás učí křesťanskému svědectví.“

„Všechno je pozitivní,“ pokračoval papež a „křesťanské svědectví je solí a světlem. Světlo svítí – vysvětloval dále – a kdo jej skrývá, vydává antisvědectví a utíká se mezi »ano« i »ne«. Kdo neumožňuje světlu svítit, nevelebí svého nebeského Otce. A kdo má sůl a nechává si ji pro sebe, nezamezuje zkaženosti.

V evangeliu Pán praví, aby naše řeč byla »ano, ano – ne, ne. Co je nad to, je ze zlého« (Mt 5,37). Právě tento postoj jistoty a svědectví svěřil Pán církvi a všem nám pokřtěným,“ dodal papež František.

„Jistoty, že plnost příslibů je v Kristu. V Kristu se všechno naplňuje. Svědectví je pro druhé, dar obdržený od Boha v Kristu, jenž nás pomazal Duchem, abychom svědčili. Křesťansky existovat znamená osvěcovat a napomáhat tomu, aby se zvěst, ani lidé nezkazili, což umožňuje sůl. Pokud je však světlo skryto a sůl postrádá chuť, svědectví se oslabuje. K tomu dochází, když nepřijmu onu záruku Ducha, která je ve mně, a pokud nepřijmu ono »ano« v Ježíši Kristu.“

„To co nabízí křesťanství je velice jednoduchá, ale velice rozhodné, překrásné a dává nám obrovskou naději“ – řekl dále papež a tázal se: „Jsem já pro druhé světlem? Jsem pro druhé solí, která dává životu chuť a zabraňuje zkažení? Přilnul jsem k Ježíši Kristu, který je pouze »ano«? Cítím, že mám pomazání a pečeť? Víím, že mám tuto jistotu, která bude naplněna v nebi, ale nyní už je přinejmenším zárukou?

*V běžné mluvě – pokračoval papež – se o někom říkává, že je usměvavý – *solare* – což znamená, že září.“*

„Říká se o takovém člověku, že září. Může nám to pomoci pochopit, že jde o víc než usměvavost. Je to odraz Otcův v Ježíši, ve kterém jsou naplněny všechny přísliby. Je to odlesk pomazání Ducha, kterého se dostalo nám všem. A k čemu? Je o tom řeč v obou čteních. Pavel říká, že »skrze něho voláme „amen“ k Boží slávě«, abychom velebili Boha. A Ježíš říká učedníkům: »Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích«. To všechno ke slávě Boží. Takový je křesťanský život.“

Prosme o tuto milost Inout a upevňovat se v plnosti příslibů, v Ježíši Kristu, který je »ano«, zcela »ano«, a nést tuto plnost se solí a světlem našeho svědectví druhým, abychom velebili Otce, který je v nebesích“ – uzavíral papež František dnešní ranní kázání v kapli Domu sv. Marty.

Generální audience

14.6.2017

Milované děti – jistota naděje

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes máme audienci na dvou místech spojených velkoplošnými obrazovkami. Nemocní jsou v aule Pavla VI., aby nemuseli snášet takové horko. Budeme spojeni Duchem svatým.

Zdravíme ty, kdo jsou v aule!

Nikdo z nás nemůže žít bez lásky. Ohavné je otroctví, do něhož bychom mohli upadnout, kdybychom měli za to, že lásku je třeba si zasloužit. Možná, že úzkost soudobého člověka se z velké míry odvozuje právě z domněnky, že nejsme-li dostatečně silní, přitažliví a krásní, nebude se o nás nikdo zajímat. Mnoho lidí se dnes chce zviditelnit jenom proto, aby zaplnilo vnitřní prázdnotu, jako bychom byli lidmi věčně potřebujícími potvrzení.

Představíte si však svět, kde všichni žebrou o důvody ke vzbuzení pozornosti druhých a nikdo není ochoten mít druhého rád nezištně? Představte si takovýto svět, ve kterém neexistuje nezištná láska! Zdá, že je to lidský svět, ale ve skutečnosti je to peklo. Tolik narcismů se rodí z pocitu samoty a osiření. Za mnohým zdánlivě nevysvětlitelným jednáním se skrývá otázka: je možné, že si nezasloužím být nazýván jménem? To znamená být milován, protože láska vždycky volá po jménu.

Když není anebo se necítí být milován adolescent, může vznikat násilí. Za mnoha formami sociální nevráživosti a výtržnictví je často srdce, kterému se nedostalo uznání. Neexistují špatné děti nebo zcela zlomyslní adolescenti, nýbrž nešťastní lidé. A co jiného nás může učinit šťastnými než darovaná a přijatá láska? Život lidské bytosti je výměna pohledů: toho, kdo svým pohledem na nás vyloudí první úsměv, a nás, kteří se jen tak usmějeme na toho, kdo je sklíčen ve smutku a vytvoříme mu tak východisko. Výměnou pohledů, pohledem do očí se otevírají dveře našeho srdce.

První krok, který činí Bůh ve vztahu k nám, je krokem anticipující a nepodmíněné lásky. Bůh miluje první. Bůh nás nemá rád proto, že v nás je nějaký důvod vzbužující lásku. Bůh nás má rád, protože On sám je láska, a láska se ze své povahy dává a šíří. Bůh svoji blahosklonnost neváže ani na naši konverzi, která, pokud k ní dojde, je také důsledkem lásky Boží. Svatý Pavel to říká precizně: „Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme ještě byli hříšníky“ (*Řím 5,8*). Když jsme ještě byli hříšníky. Nepodmíněná láska. Byli jsme „daleko“ jako marnotratný syn z podobenství: „Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl...“ (*Lk 15,20*). Z lásky se náš Bůh vydal na exodus ze Sebe sama, aby nás dostihl na této pustině, kde by jinak Jeho přebývání bylo nesmyslné. Bůh nás měl rád i tehdy, když jsme chybovali.

Kdo z nás takto miluje, ne-li otec či matka? Maminka má svého syna ráda, i když je ve vězení. Vzpomínám na matky, které stojí ve frontě na vstup do vězení v mojí diecézi. Tolik matek, a nestyděly se. Syn byl ve vězení, ale byl to jejich syn. Snášely četná ponižování, ale byl to jejich syn, vytrpěly to. Pouze tato mateřská láska nám umožňuje chápat Boží lásku. Matka nežádá zrušení lidské spravedlnosti, protože každé pochybení vyžaduje vykoupení. Matka však nikdy nepřestane pro svého syna trpět. Miluje ho, třebaže je hříšník. Bůh s námi jedná stejně. Jsme Jeho milované děti! Copak může Bůh mít děti, které nemiluje? Nikoli, všichni jsme Bohem milováni. Na našem životě neleží žádné prokletí, nýbrž jedině laskavé slovo Boha, který vzal naši existenci z ničeho. Pravdou všeho je vztah lásky pojící Otce se Synem skrze Ducha svatého, vztah, do kterého jsme zahrnuti milostí. V Něm, v Kristu Ježíši, jsme byli chtěni, milováni a vytouženi. Existuje Někdo, kdo do nás vtisknul prapůvodní krásu, kterou žádný hřích, žádné pochybené rozhodnutí nikdy nebude moci zcela zrušit. Neustále jsme Bohu na očích, jako malé fontánky učiněné proto, aby z nich prýštila dobrá voda. Tak to říká Ježíš samařské ženě: „Voda, kterou [ti] dám já, stane se [v tobě] pramenem vody tryskající do života věčného“ (*Jan 4,14*).

Jaký je lék na proměnu srdce nešťastného člověka? Jaký lék změní srdce člověka, který není šťastný: především je třeba jej obejmout. Dát mu pocítit, že je chtěný, že je důležitý, a přestane být smutný. Láska volá lásku silněji nežli nenávist volá smrt. Ježíš nebyl zabit a vzkříšen kvůli Sobě, nýbrž pro nás, aby nám byly odpuštěny hříchy. Pro všechny je tedy čas vzkříšení, čas pozvedání chudých z malomyslnosti, zejména těch, kteří leží v hrobě mnohem déle než tři dny. Kéž tady ovane naše tváře vánek osvobození. Vzkličí zde dar naděje. A nadějí je Bůh Otec, který nás miluje takové, jací jsme, má nás rád vždycky a všechny, dobré i zlé.

Papež: Na počátku korupce stojí omrzlost z transcendence

Vatikán. Na pultech italských knihkupectví se dnes objevil knižní rozhovor kardinála Petera Kodwa Appiaha Turksona s mladým italským filosofem Vittorioem V. Albertim. Ve svazku nazvaném *Corrosione*, „Koroze“ (Rizzoli, 2017) se ghanský kardinál a prefekt vatikánského Úřadu pro službu integrálnímu lidskému rozvoji zamýšlí nad zrodem korupce a jejím našeptáváním jak v duchovním životě, tak v různých lidských institucích – od společenských a kulturních přes politické až po ty kriminální. Deník *Corriere della Sera* dnes otiskl předmluvu, kterou knihu opatřil **papež František** a kterou vám přinášíme v plném znění:

„Původ slova „korupce“ odkazuje k trhlině, zlomu, rozpadu a rozkladu. Ať se již jedná o vnitřní stav, anebo o společenský jev, její činnost lze pochopit, pokud se zaměříme na vztahy, které člověk utváří ve své nejhlubší přirozenosti. Lidská bytost totiž navazuje vztah k Bohu, svému bližnímu a ke stvoření – tedy k prostředí, ve kterém žije. Tento trojí vztah – zahrnující také vztah, který člověk utváří sám k sobě – dodává kontext a smysl jeho jednání, a všeobecně také jeho životu. Jestliže člověk ctí nároky všech těchto vztahů, je poctivý, zhošťuje se své zodpovědnosti s čestným srdcem a pracuje pro obecné dobro.

Pokud však člověk upadne, tedy zkaží se, zmíněné vztahy utrpí tržné rány. Korupcí se tak rozumí všeobecně neuspořádaný život člověka, který prodělal tento úpadek. Důsledkem takového stavu je natolik silné antisociální chování, že ruší platnost předchozích vztahů, a tudíž zároveň ustavující pilíře společnosti – lidské soužití a povolání k jeho dalšímu rozvíjení. To vše se korupcí zpřetrhává, protože obecné dobro je nahrazeno dílčím zájmem, který se kříží s jakoukoli všeobecnou perspektivou. Korupce vzniká ve zkaženém srdci a je nejhorší sociální metlou, protože dává povstat závažným obtížím a zločinům, které nakonec strhávají všechny.

Slovo „zkorumpovaný“ připomíná zlomené, rozvrácené a čímsi poskvřené srdce, zničené jako tělo, které v přírodě nastoupilo proces rozkladu a nelibě zapáchá. Jaký původ má zneužívání člověka člověkem? Co zapříčinilo chátrání a nedostatečný rozvoj? Jaké kořeny má obchodování s lidmi, zbraněmi a drogami? Co stojí na počátku sociální nespravedlnosti a nedoceňování skutečné kvality? Co způsobilo, že lidé nemohou využívat dostatečné služby? Kde se vzalo otroctví a nezaměstnanost? Proč se zanedbává vzhled měst, stav obecným statků a přírody? Co tedy, stručně řečeno, pošlapává základní právo člověka a celistvost jeho prostředí? Je to korupce, která se stala zbraní a nejběžnějším jazykem mafiózních a zločineckých organizací celého světa. Korupce proto vyvolává smrt a je živnou mízou oné kultury smrti, kterou se tyto organizace vyznačují.

Je nutné zamyslet se nad jednou závažnou kulturní otázkou. Mnozí lidé dnes nejsou schopni ani pouhé představy o svém budoucím životě – pro mladého člověka je těžké skutečně věřit v svou budoucnost, v jakoukoli budoucnost pro sebe i svou rodinu. Tato dějinná změna v čase rozsáhlé krize je jen obrazem daleko hlubší krize, která postihla naši kulturu a do jejíhož kontextu je třeba včlenit korupci v různých jejích hlediscích a snažit se jí porozumět. Jde tu o přítomnost naděje ve světě, bez níž život ztrácí smysl pro neustálé hledání a možnost zlepšení, který jej činí životem. Kardinál Peter Kodwo Appiah Turkson, který je dnes prefektem Úřadu pro službu integrálnímu rozvoji člověka a dříve byl předsedou Papežské rady pro spravedlnost a mír, dobře vysvětluje rozvětvení různých významů korupce a obzvláště se zaměřuje na vnitřní původ tohoto stavu, který, jak bylo řečeno, může vzklíčit v lidském srdci, a tudíž v srdci každého člověka. Všichni jsme totiž silně vystaveni pokušení korupce – i když si myslíme, že jsme nad ní zvítězili, může se znovu objevit.

Člověk má být pojímán ve všech svých aspektech a nelze jej oddělovat od vykonávané činnosti. Stejně tak korupci – jak čteme v této knize – je třeba vykládat jako celek, zasahující celého člověka, jehož výrazem se může stát jak zločin, tak politické, hospodářské, kulturní a

duchovní jednání. Na sklonku loňského roku se uzavřel Mimořádný Svatý rok milosrdenství. Milosrdenství umožňuje, abychom v duchu hledání překonali sami sebe. Co se stane, když se opevníme sami v sobě a naše myšlenky ani srdce neprozkoumávají širší horizont? Propadáme korupci a spolu s touto zkažeností nabýváme triumfalistických postojů toho, kdo se považuje za lepšího a protřelejšího než druzí. Zkorumpovaný člověk si však neuvědomuje, že sám sebe svazuje do okovů. Hříšník totiž může žádat o odpuštění, kdežto zkažený člověk na to zapomíná. Proč? Protože už pro něj není nezbytný přesah, hledání jiných cest kromě těch vlastních. Je unavený, avšak sytý, plný sám sebe. Na počátku korupce stojí omrzlost z transcendence a stejně tak lhostejnost. Kardinál Turkson – jak chápeme z tohoto dialogu, který se postupně odvíjí podle přesně vytyčené trasy – zkoumá různé prostory, ve kterých korupce vzniká a do kterých se vkrádá – od spirituality člověka až po jeho sociální, kulturní, politické, ale také kriminální konstrukce. Všechna tato hlediska vztahuje k jednomu, které nám klade nejvíce otázek – tedy k identitě a poslání církve.

Církev má naslouchat bolestem a nadějím lidí, s milosrdenstvím se k nim pozdvihovat a sklánět, a má tak činit beze strachu z vlastního očištění a za trvalého hledání cest ke zlepšení sebe sama. Henri de Lubac napsal, že největším nebezpečím pro církev je duchovní zesvětštění – tedy zkaženost, které je katastrofálnější než malomocenství hanebnosti. Naši korupci je duchovní mondénnost, vlašnost, pokrytectví, triumfalismus, duch tohoto světa, převažující v našich životech, lhostejnost. Za tohoto vědomí můžeme my, mužové a ženy církve, doprovázet sami sebe a trpící lidstvo, především to, které nejvíce utlačují důsledky kriminality a úpadku, vyvolaných korupcí. Tento text píše ve Vatikánu, v místech absolutní krásy, na kterých lidský génus usiloval o vzepětí a transcendenci a pokoušel se dát zvítězit nesmrtelnému nad pomíjivým, nad zkaženým. Tato krása není pouhý kosmetický doplněk, nýbrž staví se do středu lidské bytosti, aby jí povolila vzpřímit hlavu proti veškeré nespravedlnosti. Tato krása se musí spojit se spravedlností. Proto tedy máme mluvit o korupci, pranýřovat její zlo, chápat ji, mít pevnou vůli, aby prosadilo milosrdenství, a nikoli malichernost, zvědavost a kreativita, a nikoli rezignovaná omrzlost, krása, a nikoli nicota.

Jsme jako sněhové vločky, ale pokud se – jako křesťané a nekřesťané – spojíme, může se z nás stát lavina, silné a konstruktivní hnutí. Právě toto je nový humanismus, renesance, obnova stvoření proti zkaženosti, kterou můžeme v prorocké odvaze uskutečnit. Musíme pracovat všichni společně – křesťané, nekřesťané, lidé všech vyznání a nevěřící – abychom vymýtili tuto formu rouhání, nádorové bujení, které užívá naše životy. Je důležité uvědomit si, že korupce existuje – a z toho důvodu je zapotřebí výchovy a kultury milosrdenství, což vyžaduje spolupráci všech lidí podle jejich možností, nadání a kreativity.“

Uzavírá papež František předmluvu ke knize kardinála Peter Turskona, která symbolicky vychází v den, kdy vatikánský Úřad pro službu integritě lidskému rozvoji spolu s Papežskou akademií věd zorganizoval mezinárodní debatu o korupci v letohrádku Pia IV. ve Vatikánských zahradách. Jednalo se o první setkání mezinárodní skupiny, sdružující křesťanské i nekřesťanské představitele církví, státních institucí, soudů i policie spolu s oběťmi zločinů, novináři a intelektuály, kteří si kladou za cíl globální reflexi o fenoménu korupce.

Kázání z Domu sv. Marty

16.6.2017

O pokladu a hliněných nádobách

Vatikán. Vezměme na vědomí, že jsme slabí, zranitelní a hříšní; pouze Boží moc zachraňuje a uzdravuje – kázal dnes papež František v kapli Domu sv. Marty.

Nikdo z nás nemůže spasit sám sebe. Ke spáse je nutná Boží moc. Petrův nástupce komentoval úryvek z druhého listu Korintánům (4,7-15), ve kterém sv. Pavel mluví o »pokladu víry v nádobě hliněné«. „Každý musí vzít na vědomí, že je křehká hliněná nádoba a

že bez Boží moci nelze jít dál – řekl papež František. Kristův poklad máme ve svojí slabosti, jsme z hlíny. Boží moc, Boží síla prokazuje spásu, uzdravuje a staví na nohy.“

„Všichni jsme zranitelní, křehcí a slabí a potřebujeme být uzdraveni. A Pavel to říká: jsme trápeni, sráženi a pronásledováni, aby byla zjevná naše slabost a patrná naše křehkost. Uznat vlastní zranitelnost je jednou z nejtěžších věcí v životě. Často se snažíme svoji zranitelnost skrývat, aby nebyla vidět, anebo nějak zamaskovat, zastříť.. Pavel mluví v úvodu této kapitoly o nečestných úskocích. Úskoky jsou vždycky nečestné a pokrytecké.“

Kromě přetvařování se před druhými – pokračoval papež František – existuje i přetvařování se před námi samotnými. Když totiž věříme, že jsme jiní, a myslíme, že nepotřebujeme uzdravení a oporu. Zkrátka, když říkáme: „nejsem z porcelánu“ nebo „to je můj poklad“.

„To je cesta k marnivosti, pýše a sebevztažnosti těch, kteří se nepovažují za hliněné nádoby a sami si hledají spásu a plnost. Boží moc však dává spásu naší zranitelnosti, kterou Pavel uznává: »valí se na nás trápení, ale nesoužíme se«. Nesoužíme se, protože nás zachraňuje Boží moc. »Býváme bezradní, ale ne zoufalí«. Něco Božího nám dává naději. »Jsme pronásledováni, ale ne opuštěni. Býváme sráženi k zemi, ale ne zničeni.« Stále je zde vztah mezi hliněnou křehkostí a mocí, hlínou a pokladem. Máme poklad v hliněné nádobě. Pokušení však zůstává stejné: zastírat, předstírat a nevěřit, že jsme z hlíny. To je pokrytectví ve vztahu k nám samotným.“

„Apoštol Pavel – zdůraznil dále papež František – nás tímto způsobem myšlení, zvažování a hlásání Božího slova uvádí do dialogu mezi pokladem a hlínou; dialogu, který musíme neustále vést, abychom byli poctiví. Pokud tak nečiníme – dodal František - tak dochází například k tomu, že ve zpovědi vyjmenováváme hříchy jako bychom mluvili o cenách na trhu. Myslíme si, že hliněnou nádobu trochu přizdobíme a budeme silnější. Slabost a zranitelnost však musíme přijmout, i když je to obtížné. Do hry tady vstupuje zahanbení.“

„Zahanbení rozšiřuje srdce, aby vstoupila Boží moc, Boží síla. Zahanbení z toho, že jsme nádoby z hlíny a nikoli ze stříbra či zlata. Jsme z hlíny. Dojdeme-li až sem, budeme šťastní. Je to dialog mezi Boží mocí a hliněnou nádobou. Pomysleme na mytí nohou, když přistoupil Ježíš k Petrovi, a Petr mu řekl: »Mně, Pane, ne, prosím. Co to děláš?« Petr nechápal, že byl hliněnou nádobou a že potřeboval ke spáse Pánovu moc.“

Pouze uznáme-li, že jsme z hlíny, vejde k nám mimořádná Boží moc a daruje nám plnost, spásu, štěstí a radost ze spásy. Prosme o tuto milost, abychom byli schopni přijímat Pánův poklad s vědomím, že jsme hliněné nádoby“ – končil papež František ranní kázání v kapli Domu sv. Marty.